

TOLKO SLOBODY V CESTOVANÍ, KOLKO JE MOŽNÉ, TOLKO OBMEDZENÍ, KOLKO BUDE NUTNÉ

Zuzana Ballaschova 16. mája 2020 36 komentárov

Výzva cestovných kancelárií, cestovných agentúr a subjektov podnikajúcich v cestovnom ruchu

Vážený pán predseda vlády, vážený pán minister vnútra, dopravy, hospodárstva a zahraničných vecí,

v prvom rade chceme poďakovať za všetky aktivity, ktoré vláda SR vynaložila s cieľom ochrany zdravia obyvateľstva Slovenska. Sme radi, že sa epidemiologická situácia aj vďaka týmto opatreniam vyvíja priaznivo a umožňuje postupný návrat do "normálneho" života.

Radi by sme sa tiež poďakovali za súčinnosť, ktorú vláda a jednotlivé rezorty preukázali pri riešení otázky odškodňovania klientov pri nezrealizovaných zájazdoch.

Situácia v cestovnom ruchu je však naďalej veľmi znepokojujúca, bez vidiny skorého konca krízy v našom sektore a s blížiacim sa začiatkom vysokej turistickej sezóny sa stáva doslova kritická. Každý deň čelíme novým stornám, keďže nevieme informovať klientov o reálnych očakávaniach a možnostiach.

Zo strany vlády nie sú žiaľ jasne odkomunikované dátumy a fakty ohľadom plánovaného otvárania hraníc, uvoľnenia režimu karantény ako nevyhnutých podmienok k obnoveniu fungovania našich firiem a cestovného ruchu.

Ako podnikatelia v cestovnom ruchu v dôsledku pandémie a následne prijatých opatrení vlády, prichádzame už tretí mesiac o príjem a možnosť akéhokoľvek fungovania svojich firiem s dlhodobými dôsledkami do budúcnosti. Sme jeden z mála segmentov hospodárstva, ktorý nemá jasný dátum reštartu svojho podnikania.

Pomoc na zmiernenie dopadu krízy na podnikateľov v oblasti cestovného ruchu je žiaľ absolútne nedostačujúca.

Chceme týmto požiadať kompetentných o nasledovné kroky:

1/

Aktívne sa zapojiť do bilaterálnych rozhovorov, koordinačných aktivít na úrovni EÚ s cieľom znovuotvorenia hraníc a reštarte cestovného ruchu v maximálnom možnom rozsahu, v akom to epidemiologická situácia na Slovensku a okolitých krajinách dovoľuje. Hľadať aktívne riešenia v zmysle odporúčaní EK – s okolitými krajinami, s krajinami, ktoré sú dôležitými partnermi v sektore cestovného ruchu, ako aj s krajinami, ktoré sú koridorom do cieľových destinácií.

Cestovný ruch nie je zahrnutý do žiadnej z oznamovaných fáz uvoľňovania reštrikcií. Samozrejme, naštarovať mašinu cestovného ruchu nie je možné zo dňa na deň tak, ako je to v mnohých iných odvetviach hospodárstva a pri otváraní obchodov a služieb. Zverejnenie dátumu otvárania hraníc pre bezpečné krajiny z pohľadu COVID-19, by však procesu prípravy a reštartu cestovného ruchu výrazne napomohlo. Predišlo by sa tým ďalším stratám príjmov podnikateľov v cestovnom ruchu, ktoré nie sú nevyhnutné a ktoré sa s príchodom plnej turistickej sezóny zo dňa na deň zvyšujú.

2/

Pristupovať selektívne k postupnému reštartu cestovného ruchu z hľadiska destinácie a formy cestovného ruchu a spôsobu dopravy.

Krajiny, ktoré sú tradičnými cieľovými destináciami (ako napr. Chorvátsko) aplikujú balík bezpečnostných opatrení pre kontrolovaný bezpečný reštart cestovného ruchu.

Z bilaterálnych rozhovorov CRO a SLO, AT a CZ vychádza návrh chorvátskej vlády o bezpečných vstupoch do krajiny (domov – cieľové ubytovacie zariadenie), pričom v prvej fáze, už v týchto dňoch spúšťa najbezpečnejšie individuálne formy cestovného ruchu – nautický turizmus, karavany, privátne ubytovanie – a postupne aj hotely, ktoré spĺňajú požadované bezpečnostné a hygienické štandardy. Podobný vývoj predpokladáme aj v ostatných dovolenkových destináciách.

3/

Potešila nás správa o akceptácii smart karantény s využitím mobilných aplikácií v parlamente a vnímame to ako významný posun vpred v otázke riešenia bezpečného vstupu občanov na územie SR. Veríme, že využité aplikácie bude v nasledujúcich dňoch zavedené do praxe.

Súčasnne navrhujeme prehodnotiť aj akceptáciu PCR testov ako alternatívneho riešenia bezpečného vstupu na územie Slovenskej republiky (podobne ako v Čechách) a tiež kombináciu PCR testov na vstupe alebo po vstupe do krajiny so smart karanténou počas doby čakania na výsledky testov, čím by sa výrazne znížil počet dní v karanténe.

Pokiaľ by neflexibilné karanténne opatrenia neumožňovali klientovi vycestovať, dostaneme sa už v nasledujúcich dňoch do situácie, kedy klienti cestovných kancelárií budú spĺňať podmienky krajín hostiteľa, ale nebudú môcť pobyť kvôli dlhej karanténe (ak by zostala jedinou formou dôkazu bezinfekčnosti) po návrate absolvovať. V tomto prípade sa žiaľ na klientov budú vzťahovať zmluvné storno podmienky a dodávateľ služby nemusí pobyť refundovať ani prekladať. Klienti tak môžu hromadne prichádzať o uhradené zálohy za pobyť. Z rovnakého dôvodu nemôžu vycestovať a minimalizovať straty v dôsledku krízy v súčasnosti ani podnikatelia s podnikateľskými aktivitami v cestovnom ruchu v krajinách EÚ, hoci im tieto vstup umožňujú (CRO a SLO), alebo umožnia v najbližšej dobe.

Skutočným riešením z pohľadu cestovného ruchu bude však až úplné zrušenie karantény a obmedzení na hraniciach, pokiaľ klient (cestujúci) prichádza z bezpečných “ zelených” zón, respektíve nezdržiaval sa posledných 14 dní mimo krajín EÚ a neprejavuje známky ochorenia pri vstupe do krajiny (podobne ako to zaviedli v Chorvátsku a v Slovinsku).Veríme, že pozitívny vývoj umožní pristúpiť v blízkej budúcnosti aj k tomuto riešeniu.

4/

Neodkladné odškodnenie subjektov v cestovnom ruchu.

Cestovné kancelárie a cestovné agentúry zostali od marca bez príjmov. Už v predchádzajúcich obdobiach investovali nemalé prostriedky do sezóny 2020 (katalógy, výstavy, infocesty) a v súčasnosti pri 0 príjmoch nepokrývajú ani fixné náklady, ktoré nie je možné znížiť alebo zastaviť.

Plošné opatrenia, ktoré vláda doteraz plošne ponúkla, nie sú dostačujúce na udržanie chodu firiem a zamestnancov. Ak sa nepristúpi k rýchlym záchranným krokom, tak ako boli už zrealizované v iných krajinách EÚ, sektoru cestovného ruchu hrozí rozvrat s dlhodobými následkami, krach subjektov (mnohé s dlhoročnou tradíciou) s domino efektom a následkami pre poisťovne, banky a v neposlednom rade pre klientov ako aj samotných podnikateľov a ich osobné životy. Ponúkame analýzu riešení odškodnení v ostatných krajinách EÚ, ako aj návrhy aplikovateľné v krátkej dobe na slovenský cestovný ruch a spoluprácu na rýchlom riešení odškodnení.

5/

Prehodnotenie kampane „Zostaňte dovolenkovat' doma“.

Ak hovoríme o pomoci ťažko skúšaného cestovného ruchu ako cestu v protismere a ďalší klinec do rakvy, vnímame kampaň, ktorá sa posledné týždne objavuje v médiách ako aj v rétorike politikov. Hoci jej zámer – pomôcť domácemu cestovnému ruchu a udržať krajinu v bezpečí je dobrý, prosíme však prehodnotiť nasledujúce aspekty.

Pokiaľ je jej cieľom udržanie dobrej epidemiologickej situácie, sú spôsoby dovolenky a cieľové destinácie, kde dovolenka za určitých okolností bude možná a primerane bezpečná. Nie je korektné hádzať do jedného vreca dovolenku vo veľkých rezortoch s leteckou dopravou do zatiaľ "rizikových" krajín a individuálnu cestu na súkromie, do kempu alebo loď do Chorvátska. Pobyt pri mori má napokon aj významné pozitívne účinky na ľudské zdravie.

Máme zato, že takáto kampaň marí náročné aktivity subjektov cestovného ruchu o postupný a bezpečný reštart a záchranu cestovného ruchu. Občan má právo, na základe dostupných informácií a zvážení bezpečnostných rizík, slobodne sa rozhodnúť, kde bude tráviť svoju dovolenku. Dovoľenka na Slovensku bude dobrá voľba pre mnohých občanov, ak sa tak rozhodnú dobrovoľne a nie pod vplyvom agresívnej, často až zastrešujúcej kampane.

Ak je cieľom podporiť domáci cestovný ruch, treba zobrať do úvahy fakt, že podľa údajov zo Štatistického úradu SR za rok 2019 viac ako tretinu (39%) prenocovaní na Slovensku majú na konte práve zahraniční turisti z okolitých krajín, hlavne z Českej republiky.

V roku 2019 sa ubytovalo na Slovensku celkovo 6.4 mil. turistov. Z toho 39% (2.5 mil.) boli zahraniční turisti. V tomto počte nie sú zahrnutí turisti z jednodenných zastávok výletných lodí.

Kompletná absencia turistov z týchto krajín nemôže byť nahradená domácimi turistami a teda hotelieri aj súvisiace služby (doprava, stravovacie služby...) môžu v dôsledku takejto situácie čeliť značným problémom.

Rovnako by bolo nereálne očakávať, že dlhodobé návyky klientov, správanie spotrebiteľov, je možné zmeniť masívnou kampaňou, efekt môže byť skôr opačný.

Záverom by sme chceli vopred poďakovať, že sa uvedeným požiadavkám budete venovať. Sme pripravení spoločne hľadať optimálne riešenia na prekonanie krízy, zamedzenie ďalších strát a na záchranu cestovného ruchu.

V duchu sloganu: "Toľko slobody v cestovaní, koľko bude možné, toľko obmedzení, koľko bude nutné."

S úctou,

dolupodpísané slovenské cestovné kancelárie, cestovné agentúry a subjekty podnikajúce v cestovnom ruchu

Ak Vaša činnosť súvisí s cestovným ruchom Výzvu môžete svojim podpisom podporiť tu. Čím viac nás bude, tým je náš hlas lepšie počuť. Ďakujeme za podporu:
<https://www.surveio.com/survey/d/K4O2C8E7Q1E2O8H8Y>

V Bratislave 15.mája 2020

kontaktná osoba /autor výzvy:

Ing. Zuzana Ballaschová

podnikateľ v cestovnom ruchu od r. 1995, majiteľ cestovnej kancelárie a zakladateľ nautického cestovného ruchu na Slovensku